

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-071-8/18

Warszawa, dnia 13 marca 2018 r.

Panie i Panowie
Wójtowie, Burmistrzowie
i Prezydenci Miast

Państwowa Komisja Wyborcza, w związku ze zbliżającymi się wyborami do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wyborami wójtów (burmistrzów, prezydentów miasta), informuje, co następuje.

Jednostki samorządu terytorialnego, a przede wszystkim gminy, wykonywały i w dalszym ciągu będą wykonywały szereg zadań związanych z organizacją wyborów, na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), rozporządzeń wydanych na podstawie przepisów tej ustawy oraz uchwał Państwowej Komisji Wyborczej.

Państwowa Komisja Wyborcza wielokrotnie podkreślała, że docenia dotychczasowe poświęcenie i zaangażowanie organów stanowiących i wykonawczych gmin oraz pracowników ich urzędów, związane z organizowaniem wyborów.

Państwowa Komisja Wyborcza ma świadomość jak wiele obowiązków ustawowych związanych z organizacją wyborów spoczywa na barkach przedstawicieli gmin. Należy tu w szczególności wymienić m. in.:

- 1) prowadzenie stałego rejestru wyborców (art. 18 § 11 Kodeksu wyborczego);
- 2) dokonanie podziału gminy na okręgi wyborcze i stałe obwody głosowania (art. 419 § 2 art. i art. 12 § 2 Kodeksu wyborczego oraz art. 12 ust. 1 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych – Dz. U. poz. 130);

- 3) sporządzanie spisów wyborców (art. 26 § 10 Kodeksu wyborczego);
- 4) przekazywanie wyborcom niepełnosprawnym informacji o wyborach (art. 37a Kodeksu wyborczego);
- 5) zapewnienie lokali dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (art. 156 § 2 pkt I i art. 186 § 1 Kodeksu wyborczego);
- 6) zapewnienie wyposażenia lokali wyborczych, tj. m. in. godła państwowego, odpowiedniej liczby łatwo dostępnych miejsc umożliwiających każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z kartą do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób oraz przezroczystych urn wyborczych (art. 39a, 41a § 1, 52 § 5a i art. 156 § 1 Kodeksu wyborczego);
- 7) wykonywanie czynności związanych ze sporządzaniem aktów pełnomocnictwa (art. 56, 56 i 58 § 1 Kodeksu wyborczego);
- 8) zapewnianie odpowiedniej liczby miejsc przeznaczonych na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów wszystkich komitetów wyborczych (art. 114 Kodeksu wyborczego);
- 9) podanie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty wykazu urzędników wyborczych działających na obszarze danej gminy (art. 191c § 3 Kodeksu wyborczego);
- 10) zapewnienie obsługi urzędnikom wyborczym oraz warunków pracy umożliwiających im prawidłowe wykonywanie zadań;
- 11) zapewnienie wyborcom, w ciągu 30 dni od dnia przekazania, wglądu do kopii protokołu głosowania w obwodzie, w siedzibie gminy, do której przekazano kopię protokołu (art. 77 § 3 Kodeksu wyborczego).

W sprawie zapewnienia lokali dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych przypomnieć należy, że zgodnie z art. 186 Kodeksu wyborczego, w obowiązującym stanie prawnym, w każdej gminie wójt (burmistrz, prezydent miasta) zobowiązany jest zapewnić co najmniej 1/2 lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych.

Jednakże, co potwierdza doświadczenie oraz kontrola nieruchomości, w których organizowane są lokale wyborcze przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych, przeprowadzona przez Komisarzy Wyborczych oraz Rzecznika Praw Obywatelskich,

nie wszystkie lokale wyborcze wyznaczone przez organy wykonawcze gmin spełniały warunki rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie lokali obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych (Dz. U. poz. 938 oraz z 2017 r. poz. 2468).

W związku z tym, Państwowa Komisja Wyborcza, dziękując za dotychczas podjęte działania w tym zakresie, po raz kolejny wskazuje na konieczność podjęcia skutecznych działań mających na celu bezwzględne przestrzeganie przez organy wykonawcze gmin określonych wymogów w tym zakresie.

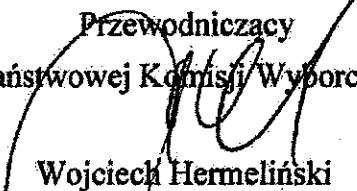
Państwowa Komisja Wyborcza docenia również, że w wielu gminach podejmowane są także inne formy pomocy dla wyborców starszych i niepełnosprawnych, służące ich udziałowi w wyborach np. organizowanie przez gminy bezpłatnego dowozu dla tych osób.

Państwowa Komisja Wyborcza prosi i apeluje o powszechne oraz aktywne kontynuowanie i rozwijanie tych działań, będących także wyznacznikiem wrażliwości społecznej i stosunku do osób słabszych. Wiele gmin i miast ma już wypracowane w poprzednich wyborach dobre doświadczenia i rezultaty działań podejmowanych na rzecz wyborców niepełnosprawnych.

Państwowa Komisja Wyborcza pragnie podkreślić, że również po ostatniej nowelizacji Kodeksu wyborczego, zgodnie z art. 156 § 1, do zadań gmin należy **zapewnienie obsługi i techniczno-materiałnych warunków pracy obwodowych i gminnych komisji wyborczych oraz wykonanie innych zadań związanych z organizacją i przeprowadzeniem wyborów na obszarze gminy, łącznie z obsługą urzędników wyborczych.** Zadania te są zadaniami zleconymi jednostek samorządu terytorialnego.

Państwowa Komisja Wyborcza, dziękując za dotychczasowe inicjatywy i wszystkie działania przedstawicieli gmin związane z szeroko rozumianą organizacją wyborów, wyraża przekonanie, że również w nadchodzących wyborach gminy będą wykonywały ustawowe zadania jak dotychczas, tj. w sposób rzetelny i z największą starannością. Należy bowiem zauważyć, że mimo powołania Korpusu Urzędników Wyborczych większość zadań związanych z organizacją wyborów, w tym także z obsługą urzędników wyborczych, w dalszym ciągu będzie wykonywana przez gminy, w ramach zadań zleconych.

Państwowa Komisja Wyborcza i Krajowe Biuro Wyborcze dokonają wszelkich starań, aby stosownie do art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego, na bieżąco wydać niezbędne wytyczne dla urzędników wyborczych oraz wyjaśnienia m. in. dla organów jednostek samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, natomiast komisarze wyborczy, w celu organizacji wyborów samorządowych, stale będą współdziałać z organami jednostek samorządu terytorialnego oraz urzędnikami wyborczymi.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Do wiadomości:
Panie i Panowie
Komisarze Wyborczy